

MET CHRISTUS MEER DAN OVERWINNAAR

ROMEINEN 8:37

Johan van de Sluis
Autobiografisch getuigenis

AUTOBIOGRAFISCH GETUIGENIS VAN JOHAN VAN DE SLUIS

(23 FEBRUARI 1938 - HEDEN)

*Zo is dan wie in Christus is een nieuwe schepping; het oude is voorbijgegaan,
zie, het nieuwe is gekomen.*

2 Corinthiërs 5:17.

(1 tot 15 jaar, tot aan de watersnood in 1953)

BOERDERIJ DE ‘ZONNEWIJZER’

De boerderij waar ik ben grootgebracht onder de rook van Zierikzee, heet de ‘Zonnewijzer’. Mijn vader was de jongste zoon uit een gezin met acht kinderen, allemaal jongens en één meisje. Hij had de boerderij overgenomen van zijn ouders, die al vroeg zijn gestorven en die ik ook nooit heb gekend. Mijn vader was een echte boer, die het werk van ganser harte deed. Hij werkte heel hard. Ik kreeg geen band met hem en ik kan me niet herinneren ooit een echt gesprek met hem gevoerd te hebben. Mijn moeder kwam uit een groot gezin, ook een boerenfamilie. Zij werkte hard mee op de boerderij en had veel belangstelling voor het boerenwerk. Zij hielp dagelijks mee om de koeien te melken, nam ook de zorg op zich van de varkens en kippen en deed veel andere werkzaamheden. Helaas had ik ook geen goede band met mijn moeder; ik voelde mij nooit op mijn gemak bij haar. Dit alles maakte dat ik ons gezinsleven over het algemeen niet als gelukkig ervaren heb.

de Zonnewijzer

Al vroeg werden wij als kinderen bij alle werkzaamheden op de boerderij betrokken. Mijn ouders kregen zeven kinderen, vier jongens en drie meisjes, ik was het tweede kind en de oudste zoon. Vooral de drie oudsten werden ingeschakeld voor de werkzaamheden. Al op de lagere school moesten wij 's morgens vroeg op en om de beurt helpen met het melken van de koeien, ook aan het eind van de middag, de hele week door, en in de weekenden. Uit school moesten wij vlug naar huis komen om te werken. Ik moest al vroeg de paarden, waar ik eigenlijk bang voor was, uit de wei halen. Ik leerde met een span paarden de akker ploegen, met een ijzeren ploeg die eigenlijk te zwaar voor mij was om te wenden tijdens het omkeren aan het eind van de akker. Ik ben ook weleens met een span paarden en een hooiwagen de sloot in gereden.

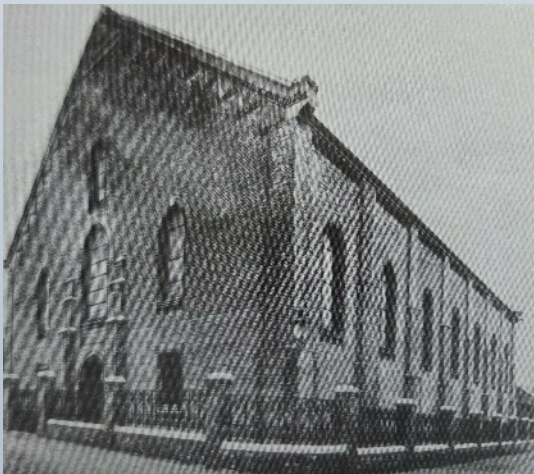
Aan de ene kant was het goed om zo te leren werken, maar aan de andere kant was het wel eens te zwaar voor ons. Ik weet dat wij dikwijls jaloers waren op kinderen die na schooltijd gewoon mochten gaan spelen. Maar als we klaar waren met onze taken en op zaterdag, was het gelukkig ook voor ons mogelijk om te spelen met de buurtkinderen en met vrienden. Er waren op de boerderij veel mogelijkheden om spelletjes te doen: verstoppertje spelen, slootjespringen, in het hooi duikelen vanaf de hanenbalk etc. Ik herinner me dit als erg leuk. Mijn moeder was gastvrij en daarom hadden we vaak logés, vooral de neven en nichten

logeerden regelmatig bij ons. We hadden natuurlijk ook de mogelijkheid om veel met dieren om te gaan. We hadden onder andere paarden, schapen, een hond, katten, ganzen, eenden, en ik mocht zelf duiven houden waarvoor ik in een schuurtje naast de boerderij een duiventil mocht maken.

De boerderij was een paar kilometer van Zierikzee verwijderd. We gingen dan ook door weer en wind op de fiets naar school. De eerste 14 jaren van mijn leven hadden we geen waterleiding in huis. Het water dat we gebruikten kwam uit de regenbak. Een toilet was er niet in huis, maar aangebouwd aan de bijkeuken. Je moest dus altijd naar buiten, ook in de vrieskou.

DE KERK

De Christelijk Gereformeerde Kerk stond in onze opvoeding centraal. Mijn ouders en grootouders waren opgevoed in de Christelijk Gereformeerde traditie en dat werd in ons gezin voortgezet. De dominees die als gastsprekers kwamen, logeerden bij mijn opa en oma van moederskant, mijn opa zat in de kerkenraad.

De Chr. Ger. Kerk Zierikzee

Van jongs af aan gingen wij op zondag tweemaal naar de kerk. Ik heb het naar de kerk gaan altijd fijn gevonden. Natuurlijk luisterde ik niet altijd naar de preken, maar het met elkaar psalmen zingen (in het begin niet ritmisch) klinkt mij nog als muziek in de oren als ik eraan denk. Ik vond het gaan naar de kerk ook leuk omdat er gelegenheid was om anderen te zien en te ontmoeten. Ik nam met veel plezier deel aan doordeweekse activiteiten: de catechisatie en de knapen- en jongelingsvereniging, waar ik ook dikwijls in het bestuur werd gekozen, een taak die goed bij me paste. Thuis hadden we een orgel. Mijn zus en broer speelden daarop en met het hele gezin zongen we dan, staande rondom het orgel, liederen uit de Johan de Heer bundel en uit de Psalmen. Ook dat is een mooie herinnering.

Mijn vader is pas later echt tot bekering gekomen, ook al ging hij altijd trouw naar de kerk. Mijn moeder ging hem daarin voor. Ik weet nog dat zij voor het eerst deelnam aan het Heilig Avondmaal. Het was altijd een hele gebeurtenis waar iedereen in de kerk met respect naar keek. Als je daaraan deelnam, betekende het dat je je toegeëigend had dat je een kind van God was, ook al durfde je dat nauwelijks hardop te zeggen. Al vroeg durfde ik geloven dat het ook voor mij was. Nadat ik belijdenis van het geloof gedaan had, ging ik ook deelnemen aan het Heilig Avondmaal.

DE SCHOOL

Ik ging niet naar de kleuterschool, omdat het te moeilijk was voor mijn ouders om ons te brengen en te halen. Wel gingen we, na enkele keren begeleid te zijn, al snel zelfstandig op de fiets naar de lagere school. Ik was verlegen en bang voor andere kinderen. De hele lagere schoolperiode heb ik niet fijn gevonden, vooral sporten vond ik vervelend. Ik werd altijd als laatste gekozen bij gezamenlijke wedstrijden. Voetballen vond ik vreselijk, ik was al blij als de bal niet in mijn buurt kwam.

Na de laatste klas van de lagere school moest ik als enige leerling een zevende klas doen, want dan kon ik zes weken landbouwverlof krijgen om te helpen bij het aardappelrooien. Wat mijn leeftijd betreft zou dat nu waarschijnlijk als kinderarbeid gezien worden. Toen ik dertien was, ging ik naar de lagere

Landbouwschool in Nieuwerkerk, waar ik voor het eerst vrienden kreeg. Ik weet nog hoe leuk ik het vond met hen te ravotten. Met één jongen bouwde ik een vriendschap op en 's zaterdagsavonds gingen we samen uit. Ik logeerde ook wel bij hem thuis. Helaas is deze jongen bij de watersnoodramp om het leven gekomen en dat vond ik heel erg. De landbouwschool gaf veel vrije tijd en als ik thuiskwam werd ik altijd ingeschakeld bij het werk op de boerderij.

(15 – 30 jaar)

DE WATERSNOOD

Toen ik bijna 15 jaar oud was vond de watersnoodramp plaats die vooral Zeeland en de Zuid-Hollandse eilanden heeft getroffen en veel slachtoffers eiste. Er veranderde daardoor veel in mijn leven. Op 1 februari 1953 werd mijn moeder 's morgens heel vroeg wakker toen zij in het vloerrooster water naar binnen hoorde stromen. Vlug werden wij allemaal gewekt. Mijn ouders besloten om het huis te ontvluchten en naar burens te gaan die hoger woonden, zo'n halve kilometer bij ons vandaan. Voordat we het huis verlieten - en dat vond ik het achteraf heel bijzonder - riep mijn moeder in een vrij gebed tot God om hulp. Dat had ik haar nog nooit eerder horen doen. Wij waadden, vader, moeder en zeven kinderen, tot ons middel door het koude water. Ik met aan de hand mijn jongere zusje, mijn vader met mijn jongste broertje op zijn arm en hand in hand de andere kinderen en moeder. Ik weet nog dat we schapen tegenkwamen die in het water op hun vacht dreven. We kwamen ongedeerd aan en kregen bij de warme kachel droge kleren en iets te eten en drinken. Wat was dat heerlijk!

Watersnood Zeeland 1953

Omdat de verwachting was dat het water steeds hoger zou komen te staan, werd in de middag van dezelfde dag door de aanwezige volwassenen besloten om met een span paarden en een boerenkar door het water naar Zierikzee te rijden. We hadden via de telefoon, die het gelukkig nog deed, gehoord dat het daar veilig was. Zierikzee lag ongeveer drie kilometer verderop. Onderweg pikten we andere burens op, zodat de boerenwagen op het laatst helemaal vol was. Helaas besloten onze directe burens, ouders met één zoon, in hun huis te blijven. Ze wilden niet met ons mee en de nacht daarop zijn ze alle drie verdronken. Hun huis was erg laag gebouwd en het stortte in toen het water hoger en hoger kwam. Al ons vee is op de boerderij verdronken.

Later, na het droogvallen, is onze schuur bij een sterke wind ingestort. De berichten over mensen die verdronken waren, bleven binnenkomen en grepen ons allemaal erg aan. In het bijzonder de verhalen van overlevenden die soms de eigen familieleden voor hun ogen hadden zien verdrinken. Het verdrinken van mijn 15-jarige vriend van de landbouwschool, met zijn hele familie, heeft mij lang beziggehouden.

De ramp bracht voor mij ook een positieve ontwikkeling met zich mee. Er kon geen landbouwwerk gedaan worden, dus toen de polder weer droog viel, ging ik helpen bij graafwerkzaamheden. Ik raakte zo betrokken bij de opbouw van ons eiland en werkte op verschillende draglines om greppels te graven in het verdronken land. Ik

Na het droogvallen

werkte veel samen met Willem, een dragline-machinist. We kregen een hechte relatie, hij werd als een vader voor mij. Mijn vrije tijd bracht ik af en toe bij hem thuis door. Hij was getrouwd met een leuke vrouw, zij hadden nog geen kinderen en beschouwden mij een beetje als hun zoon. Willem bevestigde mij door zijn echte belangstelling. Dat had ik nooit zo ervaren en deed mij erg goed. Ik ging op een goede manier veel van hem houden. Bij ons thuis - we woonden toen tijdelijk in een gewoon huis in het centrum van Zierikzee - was het ook gezelliger geworden. Het leven stond niet meer in het teken van het vele boerderijwerk. We hadden in die tijd een kostganger in huis en dat maakte dat mijn moeder zich milder gedroeg. Er liepen ook veel mensen in en uit en dat was gezellig.

LANDBOUWSCHOOL IN GOES

Op mijn 17de ging ik naar de middelbare landbouwschool in Goes in Zuid-Beveland. Ik kwam daar in een 'kosthuis' bij een weduwe uit de Gereformeerde Gemeente terecht. Ik had het er erg naar mijn zin. Ik was voor het eerst van huis en vond dat best fijn; de hospita was een aardige vrouw en diepgelovig. Aan tafel hadden de andere kostgangers en ik vaak gesprekken over het geloof met haar.

Op school waren er enkele jongens met wie ik bevriend raakte. Op één ervan was ik erg verliefd, maar ik was me nog niet zo bewust wat dat betekende en ik bracht het niet in verband met homoseksuele gevoelens. Wel leerde ik op straat een man kennen die mij volgde op een avondwandeling en dat vond ik erg spannend. Hij maakte een praatje met mij en nodigde mij uit om bij hem thuis te komen. Daar verleidde hij mij tot seksueel contact. Hij vertelde mij ook dat er veel mensen waren met deze gevoelens. "En", zei hij, "waarom zou je ertegen vechten, waarom zoek je niet gewoon een leuke vriend?" Het verwarde mij aan de ene kant, maar aan de andere kant wilde ik dat ook horen. Het gevolg was dat ik regelmatig bij hem bleef komen, al had ik er in mijn geweten en naar God toe geen vrede mee. Ik deed het stiekem, maar beleed het wel als zonde.

MILITAIRE DIENST

Ik werd ingedeeld bij de genietroepen. Ik haalde mijn groot rijbewijs om met een grote legerauto en een truck-met-oplegger te kunnen rijden en ook mijn brevet om met een bulldozer te kunnen werken. Het was voor mij een leuke tijd. Voor het eerst was er de mogelijkheid om langere tijd van huis te zijn en dat vond ik een prettige bijkomstigheid.

Ik had in die tijd veel conflicten met mijn ouders als ik in het weekend thuis kwam. Ze wilden bijvoorbeeld dat ik het geld afdroeg dat ik op zaterdag, in mijn vrije tijd, had verdiend bij een bedrijf in de buurt. Dat had tot gevolg dat ik minder naar huis ging en dan in de kazerne bleef. De avonden en de weekenden (als ik niet naar huis ging) bracht ik in het PMT (Protestants Militair Tehuis) door, samen met een jongen die ik daar ontmoet had. Hij heette Jan en had geen familie om in het weekend naar toe te gaan. Hij was niet christelijk grootgebracht, maar had er wel belangstelling voor. Het was leuk om zo met elkaar op te trekken en we hadden goede gesprekken met de gastouders van het PMT. Op zondagen bezocht ik de plaatselijke kerk en werd soms door mensen uitgenodigd om na de dienst met hen mee te gaan om een kop koffie te drinken.

De discipline van het leger, samen oefeningen doen, vond ik, in tegenstelling tot vele anderen, prettig. Bevelen uitvoeren was voor mij niet moeilijk en ik hield van de orde en regelmaat die dat teweegbracht.

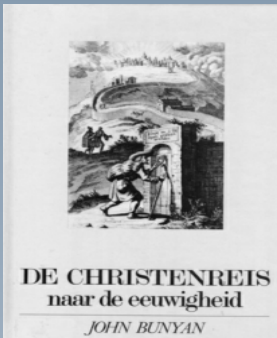
NAAR DE FLEVOPOLDER

Al tijdens mijn diensttijd had ik gesolliciteerd om als pionier te gaan werken in de pas drooggevalle Oostelijk Flevoland polder. Ik werd aangenomen, met de toezegging dat ik daar later eventueel een boerderij zou kunnen beginnen. Het boerenwerk had eigenlijk niet mijn belangstelling, maar ik wist niet wat ik anders wilde doen. Wel heb ik er na de Middelbare Landbouwschool over gedacht om bij de Landbouw Voorlichtingsdienst te gaan werken, maar dat heb ik nooit concreet gemaakt. Bij de Cultuur Technische Hogeschool werd ik afgewezen omdat er te veel kandidaten

waren.

Drooglegging Oostelijk Flevoland

In de polder deed ik vooral technisch werk met graafmachine en bulldozer. Ik had daar een goede tijd. In de stilte van de uitgestrekte polder, met alleen de natuur en de eindeloze rietvelden, kwam ik vaak in contact met God de Schepper. Ik herinner me goed dat ik in die tijd het boek van John Bunyan 'De Christenreis naar de Eeuwigheid' las en dat het veel indruk op mij maakte. Op een bepaald moment realiseerde ik me dat het pak van de zonde van mijn rug werd afgenomen en ik ervoer intens de vrede van God. Het was een bijzondere ervaring.

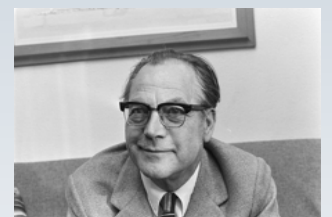
HOMOSEKSUELE GEVOELEN

Tijdens het werken in de stilte van de polder, probeerde ik innerlijk in het reine te komen met mijn homoseksuele gevoelens waarvan ik me steeds meer bewust geworden was. Wilde ik die gevoelens al of niet een plaats geven? Ik had een boek gekocht over het onderwerp homoseksualiteit, en dat gaf bij het lezen zoveel herkenning dat ik daarna voor mijzelf het etiket homoseksueel ging gebruiken, met als gevolg dat ik me min of meer openstelde om 'zo' te gaan leven. In die tijd heb ik ook aan mijn ouders verteld over mijn homoseksuele gevoelens. Zij wilden het niet geloven en stuurden mij naar de huisarts, die een hormoonbehandeling voorschreef in de vorm van pillen. Maar dat veranderde natuurlijk niets. Mijn ouders accepteerden daarna wel dat ik deze gevoelens had, wat gezien de tijd nogal bijzonder was. Er werd eigenlijk niet meer over gepraat. Ze wisten natuurlijk ook niet wat ik precies uitvoerde op dat gebied, want dat vertelde ik niet.

In de tijd dat ik in de Flevopolder werkte, reisde ik om de veertien dagen naar mijn ouders in Zierikzee. Dat gaf mij de gelegenheid om de reis te onderbreken en in grote steden de homoscene te leren kennen. Tot dan had ik nog maar af en toe een homoseksueel contact gehad, maar nu ging ik op zoek naar homoseksuele vriendschap en wilde ik een relatie opbouwen. Ik leerde enkele homobars kennen en daar werd ik tijdens de weekendreizen vaste bezoeker. Ik had veel wisselende homoseksuele contacten, maar omdat ik toch onzeker bleef over mijn levensstijl, ging ik op zoek naar hulp.

Eerst kwam ik met dr. Trimbos, een seksuoloog, in contact. Hij had juist een boekje over homoseksualiteit geschreven. Ik had enkele gesprekken met hem over mijn homoseksuele gerichtheid en mijn geloofsleven. Hij raadde mij aan om die twee te combineren en zo een weg te vinden om eventueel met een vriend te kunnen leven.

Ook bezocht ik een psychiater: dr. v. Emden Boas. Hij testte mij op het al of niet hebben van echte homoseksuele gevoelens. De uitslag was dat ik diep verankerde

Dr. C. Van Emde Boas

homoseksuele gevoelens had en een 'kern-homoseksueel' was. Hij raadde mij aan om dat te aanvaarden, een vaste vriend te zoeken, om 'zo' te gaan leven en geen verdere hulp te zoeken, want dat zou alleen maar negatief uitwerken. Hij gaf mij het adres van de homo-organisatie COC in Amsterdam. Ik stelde me al spoedig met hen in verbinding, want ik had veel behoefte aan vriendschap en om met iemand te kunnen praten.

Tussendoor zocht ik ook nog hulp bij een predikant van de Chr. Gereformeerde kerk in Kampen waar ik naar de dienst ging als ik niet naar Zierikzee reisde in het weekeind. Hij had veel begrip voor mij, maar wist er eigenlijk niet goed raad mee. Hij kon mij daarom helaas niet de weg naar mogelijke verandering wijzen, maar raadde mij aan om een vaste vriend te zoeken.

Omdat het tot me doorgedrongen was dat ik door mijn homoseksuele gevoelens zeker niet zou trouwen met een vrouw, besloot ik niet langer in de Flevopolder te blijven werken. Ik zag het niet zitten om in mijn eentje een boerderij te gaan runnen. Ik besloot me te laten testen bij een beroepskeuzebureau. De uitslag was: vertegenwoordiger of maatschappelijk werker worden of de verpleging ingaan. Ik besloot tot het laatste. Ik wist dat ik daar belangstelling voor had, en keek er al met veel verlangen naar uit. Ik zag het zelfs als een roeping. In die tijd waren de lonen nog laag, de werktijden lang en we hadden een werkweek van zes dagen.

PSYCHIATRISCHE KLINIEK VREDERUST

Ik begon al spoedig als leerling-verpleegkundige in kliniek 'Vrederust' in Bergen op Zoom. Vanaf het begin ging ik helemaal op in mijn werk. Ik vond het echt bijzonder en een voorrecht om te doen. Eerst kwam ik in een rustig paviljoen met patiënten die zwakbegaafd waren. Later ging ik in een opnamepaviljoen werken en dat vond ik een stuk moeilijker omdat ik daar met agressie van patiënten moest leren omgaan.

Ik bleef intussen ook zoeken hoe ik met mijn homoseksuele gevoelens verder moest. In een homoblad plaatste ik een advertentie met een oproep voor een vaste vriendschap. Ik kreeg er veel reacties op en ik nam met een aantal van hen contact op.

De onrust in mijn hart maakte dat ik ook op zoek ging naar contact met andere christenen, onder andere bij Youth for Christ en het Leger des Heils, omdat ik hoopte zo mijn geloofsleven meer inhoud te geven. Met een christelijke collega had ik veel gesprekken over het geloof en dat gaf mij een vredig gevoel. Wel bleef ik tegelijkertijd met verschillende jongens die op de advertentie gereageerd hadden, contact houden. Ik stortte me ook steeds opnieuw in het uitgaansleven. In de weekenden ging ik vaak naar Antwerpen om een of andere opera te zien, maar ook om losse contacten te hebben met andere homoseksuelen.

Met een Belgische man kreeg ik een platonische vriendschap. We hadden gesprekken over het geloof en we vonden allebei dat we niet zo moesten leven. Ik vond het fijn om er met hem over te kunnen praten...

Bij het Leger des Heils sprak ik een Heilssoldate die mij vertelde: 'Je hebt geen vrede met God'. Via haar leerde ik een man in Middelburg kennen, een man die voorheen als homoseksueel geleefd had, daarmee gebroken had en getrouwd was met een vrouw. Ik kwam bij hem thuis en we kregen een indringend gesprek over de teksten in de Bijbel die over homoseksualiteit gaan. Hij bad voor mij en verbrak in dat gebed de homofiele macht in Jezus' naam. Het wonderlijke was dat ik die teksten nu in een helder licht kon zien en vanaf dat moment in staat was om het besluit te nemen: 'ik ga proberen om met de homoseksuele levenswijze te stoppen'.

Na thuiskomst verbrak ik de driejarige homoseksuele vriendschap die ik had met een collega van Vrederust, maar na enkele weken hield ik dat niet langer vol omdat we te dicht bij elkaar in de buurt woonden en werkten. Ik besloot mijn werk op te zeggen.

Ik stopte als B- verpleegkundige in de psychiatrische inrichting in Bergen op Zoom en verhuisde naar Rotterdam voor de opleiding A-verpleegkunde in het Dijkzigt ziekenhuis in Rotterdam. Dit was het moment om definitief te breken met de homoseksuele levensstijl. Het was erg moeilijk en uiteindelijk gingen we nog met ruzie uit elkaar.

Op de laatste avond die ik in Bergen op Zoom doorbracht, ging ik naar een uitvoering van de Johannes Passion. Het raakte me heel diep, het bracht mij opnieuw bij het kruis van Christus en zijn plaatsvervangend zoenoffer voor mij.

(30 tot 65 jaar)

HET DIJKZIGT ZIEKENHUIS IN ROTTERDAM

Ik woonde nu in Rotterdam en werkte in het Dijkzigt ziekenhuis. Ik hoopte een nieuw leven te kunnen beginnen, maar het lukte me niet om vrij te blijven van homo contacten. In Rotterdam kende ik een paar besloten clubs, af en toe ging ik daarheen en had wisselende seksuele contacten. Daarna voelde ik me dan diep teleurgesteld. Toch bleef ik doorgaan met mijn zoektocht naar verandering.

Dijkzigt ziekenhuis Rotterdam

Op een avond bezocht ik een evangelisatietent waar ik aangeraakt werd door de prediking. Na een oproep ging ik naar voren voor een persoonlijk gebed. De spreker wilde mij graag nogmaals ontmoeten en maakte een afspraak voor een tweede gesprek, dat

inderdaad al snel bij mij thuis plaatsvond. Het was een open en eerlijk gesprek, met afsluitend gebed in Jezus' naam. Ik was blij en voelde me bevrijd.

Nadat hij weggegaan was, las ik in de Bijbel het gedeelte uit Lukas 11: 24-26, 'dat het huis schoongemaakt en op orde gebracht was'. Ik huilde van blijdschap, maar ik las verder en de moed zonk me in de schoenen. Ik las: 'want de boze geest komt terug en neemt zeven andere boze geesten mee en zij komen binnen en wonen daar'. Zou ik sterk genoeg zijn om mijn huis leeg te houden? Nee, ik was niet sterk genoeg, ik viel toch weer terug in mijn oude levenspatroon. Toch bleef ik de christenen ontmoeten die ik in een kleine pinkstergemeente had leren kennen. Zij waren het die mij meenamen naar een doopdienst in een zwembad, en deze dienst zou een totale ommekeer in mijn leven teweegbrengen.

Nadat een aantal mensen gedoopt was, werd er gevraagd of meer mensen het verlangen hadden gekregen om zich door onderdompeling te laten dopen. Ik dacht: waarom niet? Ik had al eerder over de doop aan volwassenen nagedacht en vond dat dit de Bijbelse weg was als een mens zich tot God had gekeerd. Ik gaf op dat moment gehoor aan deze oproep en liet mij dopen. Het was echt een feest. Twee mannen, de pinkstervoorgangers die mij gedoopt hadden, baden onder handoplegging met mij voor de vervulling met de Heilige Geest zodat mijn huis niet leeg zou blijven, maar vervuld met de Heilige Geest om stand te kunnen houden als de boze macht weer wilde terugkeren.

Doop door onderdompeling

God heeft dat gebed verhoord want daarna ben ik niet meer teruggevallen, op één keer na, tijdens een eenzame vakantie in Spanje.

Door het geloof mocht ik daarna opnieuw diep tot me door laten dringen dat de macht van de zonde verbroken was en dat ik in Christus een nieuwe schepping was: 'Zo is dan wie in Christus is een nieuwe schepping: het oude is voorbijgegaan, zie het nieuwe is gekomen' 2 Cor. 5:17.

Ik sloot me aan bij een Rotterdamse pinkstergemeente, ging 's zondags naar de kerkdienst en op een doordeweekse dag naar de Bijbelstudie. Toen ik voor de eerste keer de pinkster samenkomst bezocht, was ik erg onder de indruk. Ik ervaarde de aanwezigheid van de Heilige Geest en zag tongen als van vuur op de hoofden van de mensen, net als op de eerste pinksterdag in Handelingen.

Bij een echtpaar in Rotterdam ben ik na mijn doop zes weken in huis geweest, ik durfde nog niet zo goed alleen te zijn op mijn eigen kamer. Later bleef ik als huisvriend nog vaak bij hen komen. Ze stimuleerden mij om op de ingeslagen weg door te gaan, zij baden samen met mij als ik het niet meer zo zag zitten. Ik praatte veel met hen om mijn verleden te verwerken.

In het Dijkzigt ziekenhuis ging ik, na het behalen van mijn diploma, werken op de EHBO-afdeling en drie jaar daarna werd ik hoofdverpleegkundige op de Centrale sterilisatie van het inmiddels academisch ziekenhuis. In het begin vond ik het erg moeilijk dat er toch nog dikwijls homoseksuele gedachten in mij opkwamen. Ik leerde ze 'als krijgsgevangene onder de gehoorzaamheid aan God te brengen' 2 Cor. 10:15. Het bleek inderdaad een proces van jaren te zijn, maar ik merkte tot mijn vreugde dat homoseksuele gevoelens steeds minder relevant werden.

Ik kwam met de christelijke studentenbeweging Ichthus in aanraking. Studenten (en een paar verpleegkundigen) die God beter wilden leren kennen en meer wilden weten van de Bijbel en het leven door geloof, kwamen één keer per week bij elkaar. Ik stelde mijn huis open voor ontmoeting en Bijbelstudie. Ankie (later mijn vrouw), die in dezelfde straat woonde, deed dat ook. Verschillende deelnemers waren nog maar pas tot geloof gekomen en we vonden het erg fijn om met elkaar op te trekken en over de geloofswaarheden te praten. Er

zijn daar vriendschappen voor het leven ontstaan. Later is er verschillende keren een reünie georganiseerd, en dat was steeds heel bijzonder.

In 1970 werd ik gevraagd om aan een journalist, Johan TH Bos, mijn levensverhaal te vertellen. Hij heeft het beschreven in het boekje 'Ik ben niet meer zo'. Het verscheen eerst anoniem en in latere herdrukken met mijn naam erbij.

Ook is er een brochure verschenen, getiteld 'Eens homofiel' waarin ik mijn verhaal vertel aan een vriend, Arjo de Vries. In 2025 is het bewerkt als e-book: Eens homofiel-Arjo de Vries-Johan van de Sluis.

Het is gratis te downloaden via:

<https://www.bijbels-perspectief.nl/page326.html>.

TROUWEN MET ANKIE

Ik had God gebeden dat ik alleen wilde trouwen als mijn gevoelens werkelijk veranderd zouden zijn. Ik wilde alleen aan verkering beginnen vanuit verliefdheidsgevoelens en als ik ook lichamelijk een vrouw aantrekkelijk zou vinden. Dat is naar Ankie toe spontaan gebeurd en daarom zijn we een relatie begonnen en vrij snel getrouwd. Ik vond en vind haar nog steeds aantrekkelijk en een boeiende persoonlijkheid.

We zijn erg verschillend, eerder luisteraars dan praters. Achteraf gezien zijn we eigenlijk veel te snel getrouwd. We hadden niet geleerd met elkaar te praten over onze gevoelens.

We kenden geen ander echtpaar in dezelfde situatie als wij, en hadden er niet over nagedacht dat het ex-homo zijn van een partner misschien wel speciale eisen zou stellen aan een huwelijk. Het heeft mij zeker parten gespeeld dat ik niet goed wist hoe ik mij als man op moest stellen en ik had een sterke neiging om me terug te trekken als er iets misging. Ik was me dat de eerste jaren niet zo bewust, maar het was voor Ankie moeilijk om zich veilig te voelen in ons huwelijk.

Het mij minder waard voelen als man bleef nog lang de kop op steken en al had het niet tot gevolg dat ik homoseksuele verlangens kreeg, het was wel storend. Nadat we al wat langer getrouwd waren, hebben we, om gericht aan onze relatie te leren werken, aan een huwelijksconferentie van 'In de Ruimte' deelgenomen en later nog een weekend van Marriage Encounter gedaan.

VERENIGING TOT HEIL DES VOLKS / THDV AMSTERDAM

Nadat ik in de verpleging gepromoveerd was tot hoofdverpleegkundige, kreeg ik het verlangen om bij een christelijke organisatie te gaan werken, om daardoor meer daadwerkelijk het evangelie uit te kunnen dragen. Ik had daarvoor een tijd genomen van bidden en vasten om Gods leiding te vragen. Ik dacht eraan om eventueel naar een Bijbelschool in Engeland te gaan. Op mijn zoektocht kwam ik in contact met iemand van de WEC-zending. Hij luisterde naar mijn verhaal en vertelde dat er in Nederland een mogelijkheid was om bij een Evangelische instelling te gaan werken: er werden stafleden gezocht voor een Opvangcentrum voor drugs - en alcoholverslaafden bij 'Tot Heil des Volks' in de Jordaan in het hart van Amsterdam.

Daar had ik wel belangstelling voor. Ik maakte al spoedig een afspraak met een bestuurslid en dat had tot gevolg dat ik aangenomen werd om als staflid voor het nieuwe 'Opvangcentrum voor drugs- en alcoholverslaving' te gaan werken. Ik heb om een teken van God gebeden om zeker te weten dat ik mijn werk als hoofdverpleegkundige op moest geven voor deze baan. Ik had God gevraagd of Hij mij bij mijn eerste bezoek aan het Opvangcentrum in de Jordaan rechtstreeks daarheen wilde leiden, zonder dat ik de weg kwijt zou raken (we hadden toen nog geen navigatie). Aldus reed ik van Rotterdam naar het centrum van Amsterdam. Op een gegeven moment parkeerde ik mijn auto om de weg te vragen aan een voorbijganger. Zijn antwoord was dat ik me al in de Willemsstraat bevond, juist tegenover de oude school, waar het Opvangcentrum gevestigd was. Ik was er erg door ontroerd dat God mij zo feilloos had geleid. Die bevestiging was best belangrijk voor mij, want het werk zou niet makkelijk zijn.

Tot Heil Des Volks

Mijn goedbetaalde baan gaf ik op om bij 'Tot Heil des Volks' te gaan werken, in de wetenschap dat er alleen salaris betaald kon worden als er genoeg giften binnen zouden komen. Gelukkig zijn er altijd voldoende giften binnengekomen en hebben we aan niets gebrek gehad. Toen ik het eerste weekend meedraaide werd ik door een junkie de deur uitgeslagen. Hij belde aan, en toen ik hem vroeg naar de reden van zijn komst en of hij mogelijk wilde afkicken van zijn drugsgebruik, reageerde hij op een gewelddadige manier. Toen ik naar huis ging, hilde ik, niet omdat ik in elkaar was geslagen, maar uit bewogenheid voor deze mensen. Mijn verlangen om hen te helpen en hen Gods liefde te leren kennen, was alleen maar groter geworden. We waren in Nederland het eerste Christelijke opvangcentrum voor drugs- en alcoholverslaafden.

We hadden niet echt een voorbeeld van het werk onder verslaafden, behalve de boeken van David Wilkerson die we hadden gelezen. We moesten alles zelf uitvinden, maar we deden dat in afhankelijkheid van God en zijn nooit beschaamd uitgekomen.

Nadat Ankie en ik getrouwd waren, gingen we in een appartement boven het opvangcentrum wonen. Dat betekende dat we ook in de nacht verantwoordelijk waren voor de tien mensen die in het opvangcentrum verbleven. Na een jaar werd ik projectleider van het opvangcentrum met een vaste staf van vijf personen en vrijwilligers. Het was een boeiend werk, de eerste tijd kwamen er niet veel mensen tot geloof, maar later wel, vooral omdat we ook een koffiebar openden voor de in- en uitgaande jongeren. Voor onze gasten die tot geloof waren gekomen organiseerden we doopdiensten. Ik zegende ook huwelijken in, omdat de mensen die tot geloof kwamen in die beginperiode, wel met ons een relatie hadden, maar nog niet met een kerk.

Het was een enerverende tijd, ook voor Ankie, die als vrijwilliger bij het werk betrokken was. Ze zette zich in tijdens de wekelijkse samenkomst voor ouderen in de Jordaan, de zogenaamde Volkssamenkomst. Het was eigenlijk de kerkdienst voor de echte Jordanezen, van wie de meesten op zondag niet naar de kerk gingen. Voor de pauze werd er gezongen uit de Johan de Heer bundel en de directeur van het Heil, dhr. Frinsel, had een Bijbeloverdenking. Na de pauze met koffie en koek, vertelde hij een spannend verhaal uit een van zijn eigen boeken.

De Willemsstraat

werk in afhankelijkheid van Hem. Ik heb het 12 jaar gedaan.

Onze kinderen zijn alle drie in de Willemsstraat geboren. Zo bracht Ankie hoogzwanger een nacht in het opvangcentrum door, omdat er onrust onder de gasten was ontstaan en het niet verantwoord was om hen alleen te laten. De volgende dag zou zij bevallen van onze zoon Daniël. Een van de gasten merkte als grap op dat Daniël "in de leeuwenkuil" was geboren. Ondanks alle drukte bewaar ik goede herinneringen aan het werk. We hebben veel met elkaar gelachen, we voelden ons van God afhankelijk. We hebben tijden gehad dat we wekelijks, op de dag van de stafvergadering, met elkaar vastten en baden. We vierden wekelijks het Heilig Avondmaal. We deden dit

VIJF NIEUWE ORGANISATIES samen met anderen opgericht

1. EHAH (Evangelische Hulp Aan Homofielen) / Different

Lezers van mijn boekje, 'Ik ben niet meer zo' konden alleen via uitgeverij Gideon met mij in contact komen, omdat ik in de eerste uitgave van het boekje anoniem was gebleven. Ik had biddend besloten wel hulp te willen bieden als daar om gevraagd werd. Ik vroeg ik me aanvankelijk af of het wel goed zou zijn om op deze wijze weer met homoseksualiteit geconfronteerd te worden. Ik begon met enkele gesprekken per maand bij ons thuis, en was blij te merken dat het geen problemen gaf. Door Gods genade is deze hulp nooit tot een verleiding geworden.

Omdat we binnen vijf jaar drie kleine kinderen hadden, vond ik het op den duur niet meer juist om de gesprekken bij ons thuis voort te zetten. Ik vertelde aan de directeur van Tot Heil des Volks dat ik deze privé hulp wilde stoppen, waarna hij mij vroeg het voort te zetten als een nieuw project van hulpverlening, onder de naam EHAH, als onderdeel van Tot Heil des Volks. Alvorens dat te besluiten heb ik ervoor gebeden

en gevestigd om zeker te weten of deze beslissing van God was. Hij gaf mij inzicht en kracht om het werk van deze specifieke seksuele hulpverlening geleidelijk te ontwikkelen. Ik volgde een cursus 'Pastorale hulp rondom seksuologische hulpverlening'. We ontwikkelden een lespakket voor de hulpverlening aan mensen met homoseksuele gevoelens. Er kwamen niet alleen steeds meer aanvragen voor individuele hulp, maar er ontstonden ook gespreksgroepen nadat mensen een periode van individuele hulpverlening afgerond hadden. De gespreksgroepen werden niet alleen in Amsterdam gehouden, maar op den duur ook in andere plaatsen in Nederland, onder andere in Steenwijk.

Het pand van de stichting Different

Voor persoonlijke counseling had ik een dag in de maand een spreekuur in het noorden van ons land, in de Bethelgemeente in Drachten. Voor Zuid-Nederland en België hield ik spreekuur in een Pinkstergemeente in Antwerpen.

Different werd in 2020 helaas gesloten door de toenmalige directeur van Tot Heil des Volks, die geen visie had voor dit werk. Hij nam ook het 'dramatische' besluit dat de door ons ontwikkelde lespakketten en brochures niet meer gebruikt mochten worden. Ze zijn in een archief ondergebracht dat 25 jaar gesloten moet blijven....

2. STICHTING ONZE WEG / ONDERWEG.NU

Vanuit drie gespreksgroepen van EHAH, die voortgekomen waren uit persoonlijke hulpverleningsgesprekken aan mensen met homoseksuele gevoelens, hebben we eind maart 1982 Stichting Onze Weg opgericht als reactie op het wetsvoorstel 'Gelijke behandeling'. Hierdoor dreigde er in ons land namelijk een monopolie te ontstaan op het terrein van de vrije meningsvorming en een verbod op hulpverlening aan mensen met homoseksuele gevoelens.

Het doel was belangenbehartiging van ex-homoseksuelen in de ruimste zin van het woord en het georganiseerd naar buiten treden om de visie van Onze Weg bekend te maken. We hebben foldermateriaal gemaakt en dat breed uitgedeeld. Ook stuurden we informatie aan minister-president Lubbers en leden van de Tweede Kamer van het CDA. Dit had tot gevolg dat we in 1983 met z'n drieën: de voorzitter van het bestuur van Tot Heil des Volks, de directeur dhr. Frinsel, en ikzelf, uitgenodigd werden voor een gesprek in het 'Torentje' in Den Haag met drs. Lubbers. Het was een prettig gesprek en we werden bemoedigd om ons werk voort te zetten.

Johan van de Sluis

We publiceerden studiemateriaal en gaven een kwartaalblad 'Binnenste Buiten' uit, organiseerden toerustingsdagen en reageerden op actuele gebeurtenissen en maatschappelijke ontwikkelingen. We organiseerden ook een studiedag voor predikanten.

We vroegen in 2008-2009 subsidie aan voor ons werk aan OCW-minister Plasterk, die welwillend achter ons werk stond. We kregen de subsidie toegewezen, maar helaas werd het niet veel later ingetrokken na kritische Kamervragen van D66, VVD, CU en SGP. We mochten wel het eerst uitgekeerde bedrag behouden.

Jaarlijks hielden wij een Ontmoetingsdag, ter bemoediging van degenen die de weg wilden volgen van innerlijke verandering. Het is geweldig dat deze Ontmoetingsdag tot op heden nog jaarlijks wordt gehouden.

Ook de verschillende gespreksgroepen voor mannen en vrouwen vinden nog steeds plaats, evenals de persoonlijke coaching door de verschillende trouwe medewerkers! Ik ben 29 jaar voorzitter (en penningmeester) geweest van Onze Weg.

3. EIE= EXODUS INTERNATIONAL EUROPE

In 1981 bezochten Johan-Ankie en Krijn de Jong, namens EHAH, de Exodus International North-America conferentie in Las Vegas, USA. De voorzitter van Tot Heil des Volks had dat mogelijk gemaakt. Het was een bijzondere ervaring! Weer thuisgekomen namen we op EHAH het initiatief om Exodus International Europe (EIE) op te richten.

De eerste conferentie werd in Nederland gehouden, met onder andere het doel een jaarlijkse conferentie te houden in een van de andere Europese landen. Doordat de Exodus International Europe bedieningen in de Europese landen meestal door een kleine groep mensen gedragen werd, was Exodus erg belangrijk ter ondersteuning en bemoediging. Ik weet uit ervaring hoe eenzaam je kunt zijn als je deze boodschap van verandering uitdraagt. Het was voor mij een verademing om te ontdekken, dat er ook internationaal meer mensen met dezelfde visie waren.

In 1969 begon ik als eerste in Nederland met hulpverlening aan mensen met homofiele gevoelens. De eerste vijf jaar privé en daarna via EHAH/Different. Ik ben 21 jaar bij het werk van EIE betrokken geweest, als president en als bestuurslid. We hebben zeer bijzondere conferenties gehad in verschillende landen van Europa en ook in Zuid-Afrika. De internationale conferenties die in ons land gehouden werden, kostten ons veel werk, maar waren zeer waardevol. Ankie zat verschillende keren in de voorbereidingswerkgroep voor de conferenties in Nederland en ging de meeste keren mee naar de conferenties in het buitenland.

4. BERAAD BIJBEL en HOMOSEKSUALITEIT

Dit overlegorgaan werd in 1993 in Nederland opgericht door drie organisaties (Gliagg, EHAH, St. Onze Weg) die in hun werk te maken hadden met hulp aan mensen met homoseksuele gevoelens. Later kwamen er nog andere organisaties en individuele leden bij.

Het is erg waardevol en noodzakelijk gebleken om op elkaar af te stemmen en door elkaar bemoedigd te worden in een maatschappij die onze visie steeds minder respecteert. Het bestaat nog steeds, 33 jaar later. Ik nam afscheid van het Beraad in 2023 nadat ik 85 geworden was.

5. CHRISTENGEMEENTE Amsterdam

De Christengemeente is voortgekomen uit het werk van tot Heil des Volks (sept.1976) Drie projectleiders van Tot Heil des Volks, twee van de beide Jeugdhotels en ik van EHAH, besloten iedere week op zondag een kerkdienst te gaan houden in een zaal boven het Opvangcentrum in de Willemsstraat.

Op zaterdagavond hadden we al een koffiebar voor jongeren geopend, waar we onder andere koffie dronken, Opwekkingsliederen zongen en een korte Bijbelse boodschap lieten horen. Er kwamen veel jongeren en sommigen leefden aan de rand van de samenleving. In de jeugdhotels en in het opvangcentrum kwamen jonge mensen tot geloof en lieten zich door ons dopen. Sommigen trouwden en vroegen ons hun

huwelijk in te zegenen. Kortom, we functioneerden voor hen als een geloofsgemeenschap en dat zetten we op deze wijze voort in een gemeente die in korte tijd groter en groter werd. Ik was voorzitter/voorganger van de uit vijf personen bestaande oudstenraad. Enkele jaren later verhuisden we naar het kerkgebouw van de Baptistengemeente in de Kerkstraat en, na nog meer groei, naar de mooie Koningskerk in de Watergraafsmeer te Amsterdam.

We hadden vanuit de gemeente ook een missionaire bediening. Een gemeentelid ging als arts naar Jordanië en drie anderen, twee artsen en een verpleegkundige vertrokken naar Jemen om daar in verschillende ziekenhuizen te werken. Ankie en ik hadden het voorrecht hen in beide landen te bezoeken namens onze gemeente. Negentien jaar hebben we dit gemeentewerk mogen voortzetten. Veel mensen, vooral jongeren, bezochten de dienst en het was een heerlijke tijd, waar velen met plezier aan terugdenken.

Dat bewijst ook het grote aantal mensen dat de drie reünies bezocht (de laatste werd in 2024 gehouden). Velen spraken met warmte en dankbaarheid over hun tijd in de Christengemeente Amsterdam, die intussen niet meer bestaat.

(65 jaar tot heden 87 jaar)

PENSIONERING

Toen ik met pensioen ging wilde ik liever niet meer in de hulpverlening werkzaam zijn, daarom koos ik ervoor als vrijwilliger in een Evangelische boekwinkel te gaan werken. Negentien jaar heb ik dit met veel plezier gedaan bij 'De Wegwijzer' in Almere.

Elf jaar na mijn pensionering kreeg ik een angst-depressie. Dat was verschrikkelijk, want ik voelde me overal onveilig. Ik heb daarvoor cognitieve therapie, muziektherapie en medicijnen gekregen. Na ongeveer een jaar heeft dat verbetering gegeven en ik gebruik de medicijnen nog steeds. Mijn geloof in God is hetzelfde gebleven, het principe om vast te houden aan God door te weten dat je een nieuwe schepping bent in Christus, ondanks alles wat je voelt. "Het donker kan mij niet voor U verbergen". "Voor U is de nacht zo licht als de dag". Ps 139:12 (basis BIJBEL).

De ontwikkeling in onze maatschappij en in de wereld rondom op het gebied van homoseksualiteit houd ik bij en ik reageer af en toe met quotes op Facebook. Hoewel EHAH/ Different niet meer bestaat, gaat het werk nog steeds door. Mensen die voorheen worstelden met homoseksuele gevoelens, laten op www.onderweg.nu en www.vernieuwd.com hun getuigenis over een veranderd leven horen. Er bestaan nog steeds enkele gespreksgroepen waar mensen bij elkaar komen om te praten, te bidden en bemoedigd te worden om op de ingeslagen weg door te gaan. Er worden, op aanvraag, nog steeds lezingen in het land gehouden.

Ankie en ik bezoeken sinds het jaar 2000 een Evangelische Gemeente. In mijn vrije tijd lees ik veel boeken over de eindtijd en profetische boeken in de bijbel. Ik heb er voor mezelf een eindtijdstudie over gemaakt. Dat bleek een goede tijdsbesteding te zijn en het heeft mijn geloofsleven zeer verrijkt. Eens per drie weken heb ik met twee mannen gebedstijd. We bidden voor ons gezin en alles rondom ons in deze verwarrende wereld. Ook ga ik nog tweemaal per week naar conditietraining. Meestal ga ik de andere dagen een halfuurtje wandelen. Mijn stad heeft veel groene gebieden. Dus terwijl ik geniet van de rijke natuur, kan ik God groot maken.

VERANTWOORDING

De afbeelding op de cover van het magazine is een tekening van de kunstenares mevrouw Philomène de Later

De overige gebruikte afbeeldingen komen uit het publieke domein of uit eigen bezit.

Zonder meer is geprobeerd rechten op afbeeldingen en illustraties te eerbiedigen, mocht er toch inbreuk worden gemaakt op auteursrechten dan ontvangt Bijbels perspectief daarvan graag bericht en zal bij de volgende uitgave een en ander met excuses worden rechtgezet.

De in het magazine genoemde brochure van Johan van de Sluis 'Eens homofiel...'

kan gratis worden gedownload via de volgende link:

<https://www.bijbels-perspectief.nl/page326.html>

Dit magazine wordt door Bijbels perspectief aangeboden ter gelegenheid van de 88e verjaardag van Johan van de Sluis.

Productie en lay-out:

BIP *Bijbels perspectief*

Graag wijzen wij u op het gratis te downloaden e-Book:

ZWART (OP) WIT
...als in de dagen van...
via:

<https://www.bijbels-perspectief.nl/page320.html>

